

Dorina Rișcuța

Supercaietul meu de matematică

– fișe de lucru pentru clasa a III-a –

Ediția a II-a, revizuită și adăugită

EDITURA
COMPER

CUVÂNT-ÎNAINTE

Supercaietul meu de matematică este elaborat în conformitate cu conținuturile învățării prevăzute de programa școlară în vigoare pentru clasa a III-a, caietul putând fi utilizat atât în cadrul orelor de curs, ca auxiliar la orice manual alternativ, pentru suplimentarea activităților, cât și acasă, pentru consolidarea și aprofundarea cunoștințelor dobândite.

Caietul prezintă următoarele avantaje:

- conține fișe de lucru de consolidare și aprofundare a conținuturilor predate;
- este organizat pe module, asigurând o învățare progresivă și dinamică;
- conținuturile și activitățile de învățare incluse în caiet sunt orientate către valorificarea experienței concrete a elevilor, integrând strategii adecvate unor condiții de învățare variate;
- stimulează învățarea în ritm propriu a conținuturilor, fiind ușor de folosit de către elevi;
- propune spre rezolvare o diversitate de exerciții aplicative care contribuie la pregătirea temeinică a elevilor, oferind spre consultare și soluțiile acestora;
- fiecare fișă de lucru include secțiuni pentru autoapreciere și feedback din partea cadrului didactic, sprijinind evaluarea și progresul învățării.

Structura caietului le permite elevilor să exerseze în mod independent, fără sprijinul învățătorului sau al părinților, oferindu-le o pregătire sistematică și continuă, care îi va răsplăti cu obținerea calificativului „FOARTE BINE”.

Fişa de lucru nr. 1

Numerele naturale cuprinse între 0 și 10 000.

Formare, citire și scriere

- 1.1. Observarea unor modele/regularități din cotidian, pentru crearea de raționamente proprii;
1.2. Aplicarea unei reguli pentru continuarea unor modele repetitive;
2.1. Recunoașterea numerelor naturale din concentrul 0 – 10 000.

Frunzele ruginii acoperă cărările pădurii. O ciocănitoare aduce marea veste:

— Toamna a trecut pe aici! Avea un penel vrăjit. A intrat în pădure și a aurit-o.

Frunză-Aurie, unul dintre solii săi, numerotează frunzele care au fost deja pictate. Deodată, observă că el scrie numărul **1 409**, dar pe tăblița magică apare **1 490**. Oare ce se întâmplă? Cineva se joacă cu el...

Tu ce crezi că se întâmplă?

Observ, exercez, aplic!

- 1. Ajută-l pe Frunză-Aurie să scrie corect numerele de mai jos.**

Ce numere vrea să scrie	Ce apare pe tăblița magică	Cum se scriu corect numerele
Două mii cinci sute opt	2 580	
Șase mii cinci sute	6 050	
Nouă mii nouăzeci și șase	9 069	
Trei mii șaptesprezece	3 071	
Patru mii patruzeci	4 400	
Opt mii unsprezece	8 110	

- 2. ➡** Scrie cu litere numerele:

2 580

6 050

9 069

3 071

4 400

8 110

- ➡ Scrie în ordine crescătoare numerele date.

[illegible]

3. Un trol adaugă sau elimină cifre din numere pentru a-l supăra pe Frunză-Aurie. Oare se schimbă numerele? Adaugă 0 la numărul **1** și observă schimbările. Completează tabelul.

1	(cu cifre)	(cu litere)
Dacă adaug un 0, obțin numărul	10	zece
Dacă adaug doi de 0, obțin numărul		
Dacă adaug trei de 0, obțin numărul		
Dacă adaug patru de 0, obțin numărul		

4. Trolul l-a pus din nou la încercare pe Frunză-Aurie și a introdus cifra **3**, pe diferite poziții, în numărul 712. Scrie cu litere și cifre toate numerele care s-au format pe tăblița magică, după model.

Numărul scris cu cifre	Numărul scris cu litere
7123	șapte mii o sută douăzeci și trei

5. Identifică cifrele introduse de trol în numerele de pe tăbliță și încercuiește-le. Completează tabelul.

Numărul scris de Frunză-Aurie	Numărul care apare pe tăbliță	Numărul de pe tăbliță scris cu litere
Nouă sute treizeci	1 930	
Patru sute treizeci și șase	4 136	
O sută douăzeci	1 027	
Două sute șaiszeci și șase	2 660	
O mie	10 000	

6. Iepurele, ciocănitorea, ariciul și veverița au aflat că a început școala și au pornit spre școala celor doi frați, Gloria și Vlad, prietenii lor. Școala e pe strada Toamnei, iar numărul e format din patru cifre, cu:

- cifra **3** la ordinul unităților;
- cifra **5** la ordinul zecilor;
- cifra **7** la ordinul sutelor;
- cifra **1** la ordinul miilor.

Școala se află pe strada Toamnei, la numărul .

7. ➡ Precizează ordinul ocupat de fiecare cifră colorată din numerele date:

1 753 –

9 878 –

2 807 –

4 007 –

7 655 –

1 290 –

➡ Observă regula din fiecare șir, apoi completează șirurile cu încă trei numere.

1 710

1 720

2 794

2 796

5 555

6 666

8. Vlad încearcă să afle anul nașterii bunicii sale. El știe că acesta:

- este un număr natural de patru cifre;
- cifra unităților este vecinul mai mare al lui 3;
- cifra sutelor este cel mai mare număr impar de o cifră;
- cifra miilor este cel mai mic număr impar de o cifră;
- cifra zecilor este cu 3 mai mică decât cifra sutelor.

În ce an s-a născut bunica lui Vlad?

--	--	--	--

9. Cei doi copii locuiesc pe strada Toamnei, iar numărul casei este format din patru cifre consecutive, cu cifra zecilor 3. La ce număr locuiesc copiii?

--	--	--	--

10. Citește ce spun copiii despre numărul 7 864, apoi stabilește cine are dreptate:

Vlad: *Numărul are 7 mii.*

Gloria: *Numărul are 786 de sute.*

Mircea: *Numărul are la ordinul sutelor cifra 6.*

Au dreptate, pentru că

Cum ai lucrat?

Foarte bine!

Bine!

Puteam mai bine!

**Mesaj de la doamna învățătoare/
domnul învățător**

--

Fişa de lucru nr. 2

Numerele naturale cuprinse între 0 și 10 000.

Comparare, ordonare, aproximare

- 1.2. Aplicarea unei reguli pentru continuarea unor modele repetitive;
- 2.2. Compararea numerelor naturale în concentrul 0 – 10 000;
- 2.3. Ordonarea numerelor naturale în concentrul 0 – 10 000.

În fața ferestrei clasei a III-a B, se află un măr. Copiii îl văd din clasă și îi ascultă poveștile. Când fereastra e deschisă, uneori vin și rândunelele.

Azi, în timpul orei de matematică, rândunelele sunt mai gureșe decât de obicei. Au pierdut harta care le ajută să ajungă în Egipt. Gloria, prietena lor cea mai bună, s-a întristat și a făcut câteva „încurcături” la munca independentă.

Observ, exercez, aplic!

1. Verifică și corectează greșelile făcute de fetiță, în sirurile următoare:

- 4 995, 4 996, 4 979, 4 998, 4 999, 5 000, 5 010;

- 8 403, 8 402, 8 410, 8 400, 8 939, 8 398, 8 379.

[illegible]

2. Alina a inversat cifra 5 cu cifra 6 în numerele date. Scrie numărul obținut de ea și următoarele trei numere:

a) în ordine crescătoare:

- 5 678 – 6 578,;
- 4 056 – _____,;
- 1 560 – _____,;

b) în ordine descrescătoare:

- 7 562 – _____, _____, _____, _____;
- 2 056 – _____, _____, _____, _____;
- 5 600 – _____, _____, _____, _____;

3. Completează cu cifrele lipsă, astfel încât să obții șiruri corecte:

- 4 448, 4__49, 44__ __, 4__ __1, __452, __ __53, 4 454;
- 2 323, 23__2, 2__ __1, 23__ __, 2 3__9, 2__ __8, 2 317;
- 1 234, 1__35, 12__ __, 1__ __7, __ __8, 1__ __9, 1 2__0.

4. Copiii încearcă să refacă harta pierdută de rândunele. În tabelul de mai jos au înregistrat distanțele dintre România și câteva țări prin care vor trece rândunelele.

Țara	Distanța din România
Turcia	1 128 km
Bulgaria	546 km
Siria	2 445 km
Israel	1 863 km
Iordania	1 724 km
Egipt	2 787 km

- Folosind datele din tabel, scrie numele țărilor în ordinea depărtării lor de România de la cea mai apropiată la cea mai depărtată.

- Folosind unul dintre semnele $>$, $<$, $=$, compară distanțele față de România ale țărilor de mai jos:

Bulgaria – Israel

Egipt – Turcia

Iordania – Bulgaria

[illegible]

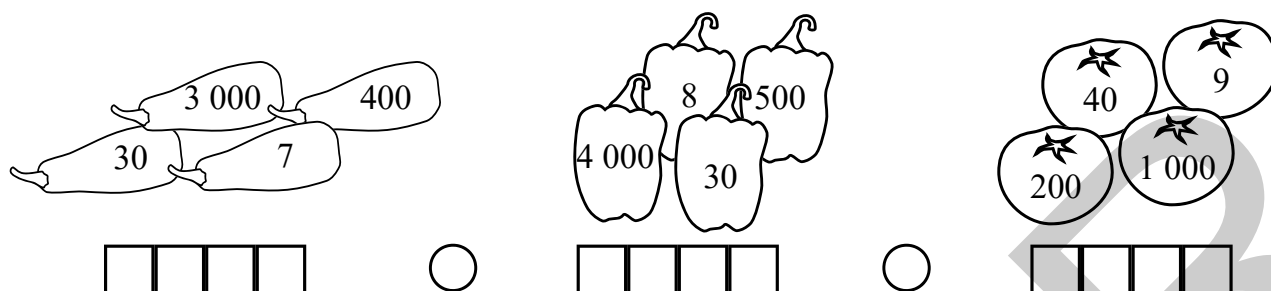
- Scrie pe spațiul de mai jos, în ordine descrescătoare, numai distanțele cuprinse între 1 000 km și 2 000 km.

[illegible]

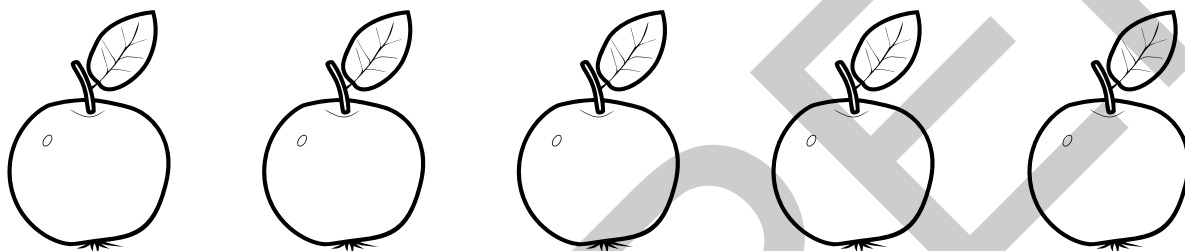
- Scrie numele țărilor care se află la o distanță exprimată printr-un număr a cărui rotunjire la mii este 1 000:

- Scrie numele țării care se află la o distanță exprimată printr-un număr a cărui rotunjire la mii este 3 000:

5. ➡ Compune numerele de pe legume, apoi compară-le.

➤ Scrie pe mere numerele mai mari decât 5 063, dar mai mici decât 5 069.

➤ Scrie pe flori câte un număr care se poate rotunji la 4 000, 5 000, 6 000, 7 300, 8 400.

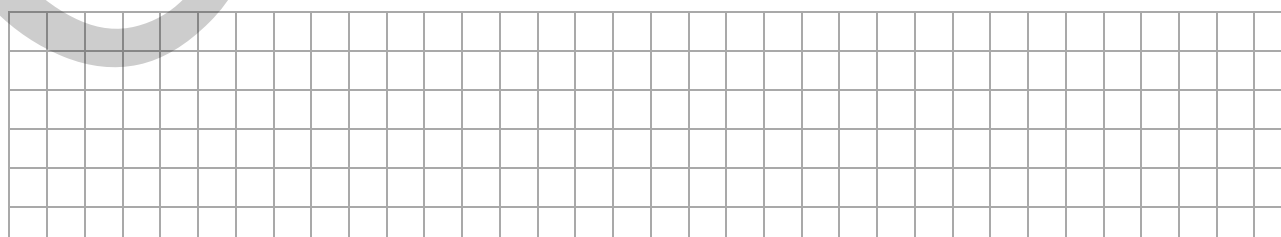

6. Completează tabelul cu numerele care se pot forma din cifrele date, conform indicațiilor.

Cifrele numărului	Cel mai mic număr impar	Cel mai mic număr par	Cel mai mare număr impar	Cel mai mare număr par
4, 3, 9, 0				
8, 5, 3, 2				
5, 3, 1, 6				

7. Determină cinci numere care îndeplinesc în același timp condițiile de mai jos:

- sunt cuprinse între 3 000 și 4 000;
- au suma cifrelor 6;
- sunt pare.

8. Rotunjind la mii câteva numere, Gloria a obținut 3 000, iar Alina 4 000. Ce numere puteau rotunji cele două fete? (Scrie câte 5 numere pentru fiecare caz.)

9. Se dau numerele: 2 478, 6 191, 7 010, 6 449, 2 670, 5 899, 6 399, 2 011, 1 501, 1 999. Încercuiește-le pe cele care se rotunjesc la 2 000. Scrie apoi predecesorul și succesorul fiecăruia dintre numerele alese.

[illegible]

10. Vecinul mai mic al celui mai mare număr de patru cifre este:

- a.** 9 999; **b.** 10 000; **c.** 1 001; **d.** 9 998.

➔ Scrie cu litere numărul găsit.

➡ Scrie predecesorul și succesorul numărului descoperit.

[illegible]

➡ Descompune numărul.

➡ Rotunjește numărul: – la mii ;
– la sute ;
– la zeci

➡ Scrie toate numerele ce se pot alcătui cu cifrele numărului găsit.

[illegible]

Cum ai lucrat?

Foarte bine!

Bine!

Puteam mai bine!

Mesaj de la doamna învățătoare/ domnul învățător

REZOLVĂRI

Fișa de lucru nr. 1: Numerele naturale cuprinse între 0 și 10 000. Formare, citire și scriere

1. 2 508; 6 500; 9 096; 3 017; 4 040; 8 011. 2. două mii cinci sute optzeci; șase mii cincizeci; nouă mii șazeci și nouă; trei mii șaptezeci și unu; patru mii patru sute; opt mii o sută zece. Ordine crescătoare: 2 580, 3 071, 4 400, 6 050, 8 110, 9 069. 3. 10 – zece; 100 – o sută; 1 000 – o mie; 10 000 – zece mii. 4. 7123 – șapte mii o sută douăzeci și trei; 7132 – șapte mii o sută treizeci și doi; 7312 – șapte mii trei sute doisprezece; 3712 – trei mii șapte sute doisprezece. 5. 1 930 – o mie nouă sute treizeci; 4 136 – patru mii o sută treizeci și șase; 1 027 – o mie douăzeci și șapte; 2 660 – două mii șase sute șazeci; 10 000 – zece mii. 6. 1 753. 7. 1 753 – ordinul zecilor; 2 807 – ordinul miilor; 7 655 – ordinul unităților; 9 878 – ordinul sutelor; 4 007 – ordinul unităților; 1 290 – ordinul miilor. Șiruri: 1 730, 1 740, 1 750; 2 798, 2 800, 2 802; 7 777, 8 888, 9 999. 8. 1964. 9. 1234. 10. Au dreptate Vlad și Gloria.

Fișa de lucru nr. 2: Numerele naturale cuprinse între 0 și 10 000. Comparare, ordonare, aproximare

1. 4 995, 4 996, 4 997, 4 998, 4 999, 5 000, 5 001; 8 403, 8 402, 8 401, 8 400, 8 399, 8 398, 8 397. 2. a) În ordine crescătoare: 5 678 → 6 578, 6 579, 6 580, 6 581; 4 056 → 4 065, 4 066, 4 067, 4 068; 1 560 → 1 650, 1 651, 1 652, 1 653; b) În ordine descrescătoare: 7 562 → 7 652, 7 651, 7 650, 7 649; 2 056 → 2 065, 2 064, 2 063, 2 062; 5 600 → 6 500, 6 499, 6 498, 6 497. 3. 4 448, 4 449, 4 450, 4 451, 4 452, 4 453, 4 454; 2 323, 2 322, 2 321, 2 320, 2 319, 2 318, 2 317; 1 234, 1 235, 1 236, 1 237, 1 238, 1 239, 1 240. 4. Ordinea depărtării (de la cea mai apropiată la cea mai depărtată): Bulgaria, Turcia, Iordania, Israel, Siria, Egipt. Comparăm: $546 < 1\ 863$; $2\ 787 > 1\ 128$; $1\ 724 > 546$. Distanțe între 1 000 și 2 000 km (ordine descrescătoare): 1 863, 1 724, 1 128. Rotunjire la mii = 1 000: Turcia. Rotunjire la mii = 3 000: Egipt. 5. $3\ 437 < 4\ 538 > 1\ 249$. Numerele mai mari decât 5 063 și mai mici decât 5 069: 5 064, 5 065, 5 066, 5 067, 5 068. Exemple de numere care se rotunjesc la: 4 000 → 4 252; 5 000 → 5 420; 6 000 → 5 952; 7 300 → 7 324; 8 400 → 8 395. 6. Pentru cifrele 4, 3, 9, 0: cel mai mic număr impar: 3049; cel mai mic număr par: 3094; cel mai mare număr impar: 9403; cel mai mare număr par: 9430. Pentru cifrele 8, 5, 3, 2: cel mai mic număr impar: 2385; cel mai mic număr par: 2358; cel mai mare număr impar: 8523; cel mai mare număr par: 8532. Pentru cifrele 5, 3, 1, 6: cel mai mic număr impar: 1365; cel mai mic număr par: 1356; cel mai mare număr impar: 6351; cel mai mare număr par: 5316. 7. Exemple de cinci numere: 3012, 3021, 3030, 3102, 3111. 8. Numere care rotunjite la mii dau 3 000 (Gloria): 2 501, 2 750, 2 946, 3 201, 3 154. Numere care rotunjite la mii dau 4 000 (Alina): 3 750, 4 295, 4 179, 4 370, 4 152. 9. Numerele care se rotunjesc la 2 000: 2 478, 2 011, 1 501. Predecesor și succesor: 2 478 → 2 477, 2 479; 2 011 → 2 010, 2 012; 1 501 → 1 500, 1 502. 10. Răspuns: 9 998. Scris cu litere: nouă mii nouă sute nouăzeci și opt. Predecesor: 9 997; succesor: 9 999. Descompunere: $9\ 998 = 9\ 000 + 900 + 90 + 8$. Rotunjire: la mii → 10 000; la sute → 10 000; la zeci → 10 000. Numere formate cu cifrele lui 9 998: 8 999, 9 989, 9 998.

Fișa de lucru nr. 3: Scrierea numerelor cu cifrele romane

1. Romanii foloseau șapte semne pentru scrierea numerelor. În scrierea unui număr pot apărea cel mult trei cifre alăturate identice. Se pot repeta doar I și X. Nu se poate repeta alăturat cifra V. Dacă după o cifră cu valoare mai mare se scrie o cifră cu valoare mai mică, efectuăm adunare. Dacă înaintea unei cifre cu valoare mai mare adăugăm o cifră cu valoare mai mică, efectuăm scădere. 2. Tabelul cu cifre romane (1–30):

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
XXI	XXII	XXIII	XXIV	XXV	XXVI	XXVII	XXVIII	XXIX	XXX

3. Numere scrise corect: XXVI, XVII, XXI, XXIX, XXXV, XXXI. Compară: $IX > VI$; $XXX > XXIX$; $II + V = III + IV$; $XXIX - X < XXX - IX$; $XX > XIX$; $XII < XIII$; $XX + IV > XIX + V$; $XXVI - IV = XXIV - II$; $XIII < XV$; $VIII < X$; $XVII + III > XV + IV$; $IX + III = XII - VI$. 4. Cifre arabe: $XXIV = 24$; $XIX = 19$; $XII = 12$; $XXIII = 23$; $XXX = 30$; $IX = 9$; $IV = 4$; $XIV = 14$. Ordine crescătoare: IV, IX, XII, XIV, XIX, XXIII, XXIV, XXX. Cifre arabe: $XXI = 21$; $IX = 9$; $XIX = 19$; $V = 5$; $VIII = 8$; $XX = 20$; $IX = 9$; $XXX = 30$. Ordine descrescătoare: XXX, XXI, XX, XIX, IX, VIII, V. 5. Tiberius: XXXVII = 37; Darius: XXIX = 29; Antonius: XXXVIII = 38; Claudius: XXXIX = 39; Titus: XXVII = 27. Clasament: I – Claudius (39); II – Antonius (38); III – Tiberius (37); IV – Darius (29); V – Titus (27). 6. premiul întâi – I; capitolul opt – VIII; clasa a treia – a III-a; a zecea carte – a X-a; ora a cincea – a V-a; secolul douăzeci și unu – XXI; a patra oră – a IV-a; al cincilea băiat – al V-lea. 7. Am IX ani. Sunt în clasa a III-a. Peste 12 ani voi avea XXI ani. În urmă